

ПОЛИТИКА

Ђедовић Хандановић и Сијарто

Мађарска и Србија савезници у сигурном снабдевању енергентима

„Мађарска је пријатељска земља са којом имамо изузетно добре билатералне односе, а у условима кризе, посебно је важно да постоје партнери на које можете да се ослоните.“

Министарка рударства и енергетике Дубравка Ђедовић Хандановић разговарала је, 17. новембра у Београду, са министром спољних послова и спољне трговине Мађарске, Петером Сијартом, о сарадњи у области снабдевања природним гасом, изградњи нафтовода између две земље и јачању капацитета за пренос електричне енергије између две земље.

„Мађарска је пријатељска земља са којом имамо изузетно добре билатералне односе, а у условима кризе, посебно је важно да постоје партнери на које можете да се ослоните. Резерве гаса које Србија држи у складиштима у Мађарској веће су него прошле године и заједно са повећаним домаћим резервама, наше укупне залихе сада су на нивоу од око 680 милиона кубних метара гаса. На тај начин смо обезбедили додатну сигурност за наше грађане и привреду у случају било каквих непређених ситуација. С друге стране, Мађарска рачуна на сигурне испоруке гаса Балканским током преко Србије, а разговарали смо и о могућности за додатне капацитете за потребе Ма-

ђарске“, рекла је Ђедовић Хандановић на састанку са мађарским министром у Београду.

Двоје министара разговарали су и о најављеном увођењу таксе Бугарске на транспорт руског гаса, који се одвија преко територије те земље.

„Такав поступак би био изузетно неповољан и за Србију и за Мађарску, али и за неке друге земље у региону и Европској унији, које би такође биле погођене и у току су разговори о мерама које можемо да предузмемо како бисмо заштитили нашу позицију. Србија се и званично обратила Енергетској заједници по овом питању и то питање је и на столу Европске комисије. Желимо да будемо сигурни да нема никаквог кршења ни европских регулатива, нити уговорних обавеза и споразума. Настојаћемо такође да у дијалогу са бугарском страном пронађемо решење и да превазиђемо изазове који би имали негативне последице по снабдевање природним гасом“, рекла је министарка. Она је подсетила да је у Баку, пре два дана, потписан уговор о снабдевању гасом Србије из Азербејџана, и додала да очекује да гасна интер-

конекција Србија-Бугарска, којом ће тај гас стизати до Србије, буде оперативна до краја новембра. „Поред додатне сигурности за наше грађане и привреду, овај гасовод додатно ће оснажити улогу Србије као транзитне земље и очекујемо да у будућности и овим гасоводом испоручујемо гас и Мађарској“, навела је Ђедовић Хандановић.

На састанку је било речи и о праћењу реализације пројекта изградње нафтовода Србија-Мађарска, који ће обезбедити додатни правац снабдевања сировом нафтом за српско тржиште. „Почетак радова на изградњи нафтовода, инвестиције вредне око 150 милиона евра, очекујемо у другој половини 2025, а планирани капацитети износе 5,5 милиона тона нафте“, додала је министарка.

Такође је констатовано да размена електричне енергије између Србије и Мађарске расте, и да је планиран наставак улагања у јачање преносних капацитета. „Такође смо разговарали и о пројекту BlueSky, који треба да обезбеди заједничку платформу за размену електричне енергије између Србије, Словеније и Мађарске, након што су Србија и Словенија већ покренуле прву регионалну берзу електричне енергије. Споразум којим би Мађарска приступила, требало би да буде потписан крајем године, како бисмо у првим месецима наредне године видели финализацију ове иницијативе“, навела је Ђедовић Хандановић.

цијативе“, навела је Ђедовић Хандановић.

Сијарто се захвалио министарки на доброј сарадњи и нагласио да је Србија „савезник од поверења и земља која помаже да Мађарска буде енергетски сигурнија“. Такође је истакао да је Бугарска, нажалост, донела одлуке које угрожавају сигурност снабдевања гасом Северну Македонију, Србију и Мађарску и оценио да је то неприхватљиво.

„Нико нема право да доведе у питање сигурно снабдевање енергентима једне земље. Бугарска је, без претходне најаве увела таксу на транзит руског гаса, чиме је довела у питање сигурност снабдевања Северне Македоније, Србије и Мађарске. Обратили смо се Европској комисији и договорили смо се да ћемо са Србијом усагласити наше наредне кораке и дати заједнички одговор. Овај непријатељски чин доводи у питање европску солидарност, али је такође и противан европским прописима с обзиром да није дозвољено увођење такси и царина између чланица ЕУ, јер се тиме ограничава слободан проток робе и крше европски прописи. Надамо се да ће се и у овом случају поштовати европска правила и захвални смо Србији на савезничком приступу по питању сарадње у сигурном снабдевању енергентима“, рекао је Сијарто.

Преузето са сајта Министарства енергетике и рударства

Др Владимир Орлић у Будимпешти

САРАДЊА

Процес европских интеграција и заједничка преспектива

Председник Народне Скупштине Републике Србије, са делегацијом, учествовао је на 11. састанку председника парламената Југоисточне Европе, на позив председника Мађарског парламента Ласла Кевера.

Састанак је почео одавањем почаста минутом ћутања недавно преминулом председнику Скупштине Војводине Иштвану Пастору, који је веома поштован у подршка чланицама Југоисточне Европе.

Након састанка др Владимир Орлић се у Амбасади Републике Србије у Будимпешти, обратио медијима. Са-

Будимпешти и међу парламентарцима у овом делу Европе. Поштован је и од стране српског и мађарског народа, јер је одиграо значајну улогу у изградњи односа између Републике Србије и Мађарске. Тема састанка била процес европских интеграција, сарадња у Југоисточној Европи и заједничкој европској преспективи. У фокусу је био процес проширења Европске Уније, односно

знали смо да су у току дана вођени разговори о важним пројектима који се реализују са великим успехом. „Ово је био дан када смо имали могућност да организујемо много билатералних сусрета. По речима наших домаћина ми смо имали највећи број ових сусрета. Указано је посебно поштовање Републици Србији чињеницом да је први билатерални састанак био са домаћинима и господином

Кевером”, рекао је Орлић. По његовим речима на овом састанку је одлучено да се наставе мађарско-српско пријатељство и стратешка сарадња. „Ми већ све то имамо захваљујући нашим лидерима, председнику Вучићу и премијеру Орбану, захваљујући поверењу које је изграђено између њих, а које прате званичници обе државе”, речи су председника Српског парламента. Нагласио је да је Посланичка група пријатељства са Мађарском у Скупштини Србије све бројнија, да су постојећи инфраструктурни пројекти добар пример добре сарадње за целу Европу и да постоји много амбициозних планова за будућност. „Сусрели смо се и са председником Представничког дома у Италијанском парламенту, господином Лоренцом Фонтаном и разговарали о сарадњи наша два парламента, али и активностима две државе и потврдили смо заједничку вољу за сарадњу у области економије и инвестиција. Италија спада у првих пет наших партнера од највећег значаја и желимо да то остане и будућности. Посебно смо се захвалили што је Италијански парламент изашао у сусрет и помаже комисији при Скупштини Србије, задуженој за истраживање последица од употребе муниције са осиромашеним уранијумом. Господин Фонтана је лично веома свестан колико је то за нас важна тема. Такође смо на истој страни разумевања, када је реч о поштовању међународног права, односно према чињеници да је то право најбруталније згажено у случају Србије 1999. године. Европска преспектива Србије увек ће да буде праћена оценама када је реч о напретку

и дијалогу Београда и Приштине”, рекао је Орлић. Он је све саговорнике у Будимпешти упознао са тешком ситуацијом на Косову и Метохији и терором који над српским народом спроводи Аљбин Курти. Истакао је да Србија захтева да се прекине ужасан терор коме је изложен српски народ у овом региону, да захтева да се реализују обавезе које су потписане пре скоро 11 година и да Србија коначно види заједницу српских општина, формирану на онај начин који је у складу са оним што је потписано. Српска делегација је истакла њихово посебно залагање за дијалог и очување мира, како би могло да се ради и на пољу економије и инфраструктуре, као и у различитим другим питањима од заједничког интереса за све који живе у нашем региону и који припадају европском простору. „То је суштина политике коју предводи председник Александар Вучић, коју са своје стране спроводи Српска народна скупштина и Влада Србије, коју је та Скупштина изабрала”, нагласио је Орлић. Значајан билатерални сусрет српске делегације је био и састанак са новизабраним председником Скупштине Црне Горе Андријом Мандићем, на коме су Срби изразили жељу да се на што виши ниво подигну односи Србије и Црне Горе, два парламента и људи, чија блискост треба да се чува и снажи у будућности. „Ово је био за нас веома успешан дан, много тога је пред нама. Са својим пријатељима и партнерима спремни смо да радимо и у будућности”, речи су којима је своју изјаву завршио др Владимир Орлић.

Катарина Павловић Бачи

Српско-мађарски споразум

Електронска наплата путарине

Министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Горан Весић, потписао је данас у Палати Србија Споразум о сарадњи у области електронске наплате путарине са министром грађевинарства и саобраћаја Мађарске Лазаром Јаношем.

„Наши мађарски пријатељи имају систем наплате путарине и заштите локалних путева већ дуже време. Данас смо овим споразумом договорили да тај систем почне да ради и у Србији”, рекао је Весић.

Он је истакао да се систем наплате путарине односи на фреквентне саобраћајнице првог Б и другог Б реда, који нису ауто-путеви и односе се само на камионе тежине преко 75 тона. Нагласио је да не постоји ниједна европска земља са којом Србија има бољу сарадњу него са Мађарском. Истакао је да ће у том периоду бити пуштена и брза пруга од Београда до Будимпеште која ће се

наставити до Скопља и Софије, а сутра до Истанбула и Солуна, као и да ће током овог месеца бити пуштена у рад пруга од Суботице до Сегедина.

„Бићемо повезани и са брзом саобраћајницом која почиње од Бачког брега. Имаћемо три равноправна гранична прелаза”, рекао је он.

Мађарски министар је рекао да ће предати Србији пројекат развоја на основу којег ће моћи да изгради сопствени систем наплате путарине.

„То ће донети приходе које ће Србија моћи да уложи у одржавање путева нижег реда”, нагласио је он.

Како је истакао, Мађарска на Ср-

бију гледа као на стратешког савезника.

„Главни циљ наше сарадње је да Мађарска буде излаз ка западу. Зато је неопходно да на српско-мађарској граници буде јефтинији, ефектнији и бржи пролазак”, истакао је Јанош.

Он је још истакао да преко граничног прелаза Хоргош прелази велика количина транспорта.

„Потребна је обострана сарадња. Одлучили смо да је на граници између Србије и Мађарске потребно из-

градити нове граничне прелазе”, рекао је он.

По његовим речима, Мађарска ће изградити нови мост на Дунаву код Мохача и реконструисаће три гранична прелаза са Србијом.

Додао је да се нада да ће и након избора бити настављена сарадња две владе, наводи се у саопштењу министарства.

Извор и фотографије:
Министарство грађевинарства,
саобраћаја и инфраструктуре
Р. Србије

ФЕСТИВАЛИ

Фестивал православне духовне и народне музике

Банатски сабор у Дески

Фестивалска манифестација је била права потврда богатства и разноликости српске музичке баштине! Духовне и народне.

Хор из Великог Семиклуша

У организацији Културно-уметничког друштва „Банат“ и Самоуправе Срба у Дески, у поменутом поморишком насељу 4. новембра одржан је 28. по реду „Банатски сабор“ – Фестивал православне духовне музике, те српске народне песме и музике.

Овогодишња смотре музичке баштине српског народа остаће свакако запамћена не само по квалитету, него и по већем броју учесника из Румуније и Србије, наспрам оних који су се пријавили из Мађарске.

Треба рећи да је фестивалска манифестација и ове године била права потврда богатства и разноликости српске музичке баштине! Духовне и народне.

Традиционални сабор је, слично ранијим годинама, отпочео вечерњим богослужењем у дешчанском српском православном храму да би потом, након поздравних речи Кристифора Брцана, председника КУД-а „Банат“, фестивал духовне музике, програм извођача који гаје и негују православу литургијску песму отворио Хор српске православне цркве „Успенија Пресвете Богородице“ из Великог Семиклуша, предвођен протојерејем Дином Чоковом.

Духовни део сабора, поред мешовитог састава из Румуније, имао је још једног учесника и то чланице женског хора при Драмском студију „Лепеница“ из Крагујевца, Србије, на челу са хоровођом Мирославом

Мирком Барјактаревићем. Крагујевчани су припремили шаролик репертоар, састављен од духовних и патриотских песама.

По окончању духовног дела фестивала, смотра културних прегалаца који гаје и негују српски народни мелос одржан је у вечерњим сатима у дешчанском Сеоском дому. На самом почетку приредбе, поздравне речи публици и извођачима најпре је упутио Кристифор Брцан, председник Културно-уметничког друштва „Банат“ који је осврнувши се на историјат „Банатског сабора“ истакао да је ова фестивалска манифестација данас остала једина смотра на земаљском нивоу, која окупља солисте, дуете, хорове, инструменталисте, све активисте, који гаје и негују српски народни мелос.

Поред ове смотре, издвојио је и традиционалну „Фолклоријаду“ која у склопу „Ајвар феста“ сваке године позива српске фолклорне ансамбле у Мађарској.

Председник „Баната“ је изразио наду да ће Деска и у будуће остати својеврсни културни стожер на пољу приређивања земаљских културних манифестација.

Традиционалну смотру извођача српске народне песме и музике, слично ранијим годинама, отворио је домаћи Оркестар „Банат“ којем се на бини придружила и солисткиња Естер Фрањо Вујчин.

Након домаћина Дешчана, на ред

Женски хор при Драмском студију „Лепеница“ из Крагујевца

су доспели полазници Музичке школе „Шандор Фриђеш“ из Пантелије у склопу које образовне установе ради школа, тачније Оркестар Хармоника. Ансамблом, који је у последње време стални учесник „Банатског сабора“, руководи музички педагог Мелинда Јухош, која је и за ову прилику припремила веома шаролик репертоар, састављен од познатих песама и једног кола.

Публика – поготово дешчанска – са посебним одушевљењем је поздравила ученике Школе тамбуре из Деске. Треба рећи да је школа покренута 2021. године с циљем да школарци, ученици дешчанске Српске основне школе, подружнице будимпештанског Српског образовног центра „Никола Тесла“ у оквиру музичког образовања народне музике у руку узму тамбуру или хармонику, засвирају и у догледном времену они постану подмладак Оркестра „Банат“. Са њима раде како музички педагози из матице Србије, тако и познати хармоникаш и тамбураш Ладислав Халас из Тукуље, иначе, шеф познатог Оркестра „Коло“.

Мали Дешчани су наступом на „Банатском сабору“ учинили прве значајне кораке по питању јавног представљања на позорници.

Сасвим је сигурно да док су малишани из месне Српске основне школе имали трему, дотле, ученици Школе хармонике Радована Марића из Бачке Тополе, Србије нису! Полазници хармоникашког курса концертмајстора Великог народног оркестра РТВ Војводине доказали су да веома вешто свирају и на високом нивоу се

баве изучавањем српске музичке баштине, пре свега, кола.

И ове године учешће у програму фестивалске манифестације узео је Рацки мушки хор из Тукуље, основан 1967. године, чији је циљ да сакупља, обрађује и представља музичке вредности јужнословенских народа у Мађарској.

Да Дешчани већ сада имају музичке таленте који ће у кратком року стати у врсне музичаре, потврдио је и једанаестогодишњи Рувен Фридман, који, осим да свира на клавиру, вешто „барата“ и фрулом, односно, хармоником. Овом приликом, он је хармоником наступао у друштву свог професора, уметника на хармоници Радована Марића.

У програму саборске манифестације учествовале су и „Лале из Баната“, оркестар предвођен хармоникашем Максом Русом, чијем саставу се придружио и солиста Божидар Путник из Новог Сентивана.

И Вокално-инструментални састав „Бисери“ из Великог Семиклуша, Румуније, добро је познат публици у Десци, наиме, током последњих година, женска вокална група и тамбураши, стални су гости дешчанског фестивала српске народне песме и музике.

Иста констатација се односи и на Тамбурашки оркестар „Батини бећари“ из Румуније. Музички састав, основан 2008. године, и овом приликом је одушевио многобројне заљубљенике српског народног мелоса, а својим гласом публику је очарала и специјална гошћа оркестра, солисткиња Маја Мирковић.

Веома садржајно вече, својом

Оркестар Банат и солисткиња Естер Фрањо Вујчин

Мали Дешчани

Полазници Школе хармонике Радована Марића

свирком, обојили су и млади музиканти из Мохача, чланови Оркестра „Радост“ који су и на тај начин потврдили да се град на обали Дунава с правом сматра једним од бастиона музичких, свирачких нада у Мађарској. Са младим музичким талентима ради познати музички педагог Јожеф Ковач Вершенди, који је и овај пут отпратио своје „пулене“ на наступ у Дески.

Можда највеће, ако не и највеће изненађење вечери представљало је гостовање Мешовитог певачког друштва Културно-уметничког друштва „Табан“ из Будимпеште! Табанаши су – опште је познато – вешти, сјајни играчи, међутим, у Дески су се представили у сасвим новом светлу... Вешто одабран репертоар отворио је женски хор „Табана“ који се касније „преобразио“ у мешовити састав. Рукководиоци хориста Анита Накић Вуковић и Ненад Голуб, урадили су заиста сјајан посао и у пратњи хармоникаша Крунослава Киће Агатића, публици су дочарали незабораван програм, певачки и музички угођај!

Током вечери представило се и Омладинско културно-уметничко друштво „Младост 1947“ из Суботице, а наступ је, након духовног дела сабора, у склопу смотре народне песме и музике имао и Драмски студио „Лепеница“ из Крагујевца, Србије.

Својим виртуозним извођењем публику је одушевио Оркестар „Вигад (VIGaD)“ из Сентандреје! Млади музиканти су доказали да су прави следбеници Оркестра Вујићић и Оркестра Шендерге – потврдили су да на веома високом нивоу гаје и негују музичку баштину Јужних Словена у Мађарској.

Овогодишњу саборску манифестацију својим наступом заокружио је

врсни хармоникаш Радован Марић из Бачке Тополе, маестро, којем су се на позорници придружили и остали хармоникаши. Вече је приведено крају заједничким извођењем једног познатог кола.

Захвална публика, истрајна у седењу и слушању, све извођаче наградила је бурним аплаузима и овацијама.

Задовољна нивоом, квалитетом овогодишњег фестивала била је и Мелинда Јухош, музички педагог из Пантелије која нам је рекла следеће: „Лично, веома сам задовољна овогодишњим Банатским сабором, наима, било је доста учесника како из Румуније и Србије, тако и Мађарске. Репертоар извођача био је квалитетан, променљив, штавише, захваљујући хористима из Будимпеште, могли смо да уживамо у оним правим, лепим, аутентичним српским народним песмама. Искрено се надам да ће се овај процес наставити и да ће се следеће године у још већем броју представити интерпретатори српске музичке баштине!“

Кристифор Брцан, председник „Баната“, један од главних организатора саборске манифестације, није крио своје задовољство због још једне, успешно приређене смотре: „Ја сам максимално задовољан. Жао ми је што Бранка Башић, наша етно певачица која је имала намеру да дође и наступа, због болести морала је да одустане, међутим, оно што смо видели и чули, лично за мене представља право задовољство. Овај фестивал је за многе значио одскочну даску, почетак једне каријере... И током ове вечери видели смо и чули многе нове наде и ја се искрено надам да ће захваљујући овој манифестацији

Лале из Баната

Рацки мушки хор из Тукуље

– коју можемо сматрати једином смотрам земаљског типа на пољу представљања чувара и интерпретатора српског народног мелоса – многи стасати у праве уметнике и понети добар глас и вредности српске музичке баштине!“

који је још једанпут потврдио многостраност и лепоте духовне музике и српског народног мелоса, приведен је крају дружењем и општеном веселем у месној Спортској хали, где су се учесници смотре веселили до ситних сати и како то већ традиција

Оркестар Вигад (VIGaD)

Било како било, овогодишњи 28. по реду „Банатски сабор“ чије приређивање су материјално подржали Уред премијера и Фонд „Бетлен Габор“ и

налаже, песмом и игром испратили још једну презентацију дела српске културе која има чиме да се дичи.

Предраг Мандић

Бисери из Великог Семиклуша

ГОСТОВАЊА

КУД „Рузмарин“ на Фолк фесту у Будисави

КУД „Рузмарин“ на Фолк фесту у Будисави

На позив Културно-уметничког друштва „Васино коло“ из Ковиља, Културно-уметничко друштво „Рузмарин“ из Калаза од 3. до 5. новембра гостовало је у Србији где је учествовало на међународном фолклорном фестивалу, одржаном у Будисави.

Калазлије су на пут у Србију кренуле раније како би имале времена да обиђу и неке манастире, цркве, тамношење културно-историјске споменике.

У оквиру боравка у Србији, фолклораши калашког ансамбла посетили су женски манастир у Каћу, посвећен празнику Васкрсења Христовог, а који је подигнут крајем 2012. године. „Већ сам назив тог дела Каћа, Сунчани брег, и нехотице указује на духовну димензију празника којем је манастир Васкрсења Христовог посвећен: на Сунце правде, на светлост Васкрслога Господа Христа, вечног Победника над сваком тамом, грехом и смрћу.“

Чланови „Рузмарина“ били су одушевљени изгледом светиње, која је грађена у стилу светогорских манастира и која „на сваком кораку архитектуром, фрескама, мозаицима, цитатима из Библије, природом у цвату, подсећа на то зашто је хришћанска православна вера лепа и зашто је Васкрсење Сина Божјег сунце хришћанског календара, те да се Васкрсењем Његовим спасава и читава твар.“

Инспирисани, понети лепотама и духовношћу, поједини чланови ан-

самбла, хористи, запевали су, тачније, отпојали су неколико литургијских песама...

Потом су кренули за Будисаву где је био уприличен Међународни фолклорни фестивал за ветеранске и извођачке фолклорне групе. Трећа по реду културна манифестација, која је овом приликом окупила деветнаест извођача, одржана је у месној Спортској хали, а фолклораши из Калаза су у програму наступали као трећи извођачи. Они су том приликом, у пратњи Оркестра „Ružmarin FolkeStars“ извели Игре из околине Врања, кореографију Љубомира Милета Вујчина.

Наступ Калазлија је испраћен бурним аплаузима, а након окончања манифестације, приликом које је публика могла да ужива у богаству, лепотама српског фолклора и раскоши српских народних ношњи, уследила је целовечерња забава на којој су се уз песму и игру дружили и млади и стари.

Наравно, журка је послужила и као добар повод да се са представницима осталих ансамбала размене искуства, склапају нова познанства, пријатељства!

Након незаборавне вечери, за фолклораше из Калаза није остало много времена за одмор, наиме, већ у недељу преподне, фолклораши из Мађарске су походили манастир у Ковиљу.

„Према сачуваном предању манастир Ковиљ је подигао Свети Сава око 1216. године, или српски краљ

Драгутин. Најранији писани спомен ковиљског манастира налазимо у Минхенском псалтиру из 14. века. Савремена историјска наука тврди да је првобитна црква подигнута у 16. веку или већ у другој половини 15. века. Храм је до Карловачког мира 1699. године био више пута спаљиван од Турака, а монаси су морали да се склањају по ритовима и оближњим шумама. Манастирско братство је после сваке паљевине настојало да храм покрије и келије колико-толико оспособи за становање. Манастирска црква је коначно обновљена 1707. године, у време игумана Спиридона, када је поново сазидана припрата и подигнут велики звоник. Нова, већа црква грађена је од 1741. до 1749. године, у време Епископа бачког Висариона (Павловића).

Нема поузданих доказа о времену настанка манастира на овом месту, у јужној Бачкој, у срцу Шајкашке. [...] По светосавском предању манастир је основан на месту сусрета архиепископа Саве Немањића и мађарског краља Андрије II после напада Угарске на краља Стефана Првовенчаног, брата Савиног. Мировна мисија је била успешна. У старим текстовима има оправдане основе за претпоставку о сусрету двојице државника на овом месту, као и потврде легенде о постанку прве ковиљске цркве на месту које је благословио Сава. Ово је могло бити око 1235. године.

Данашња црква, настала између 1741. и 1749, задужбина је Петра Ан-

дрејевића из Сремских Карловаца. [...] У цркви је сахрањен архимандрит Јован Рајић, књижевник и отац новије српске историографије и генерал-мајор Теодор од Станисављевић, први командант Шајкашког батаљона.

Позната је и манастирска библиотека. У манастиру ради иконописачка радионица, а од неколико година уназад, на једном салашу на Ченеју, организована је ресоцијализација лечених зависника од наркотика.

Хористи КУД-а „Рузмарин“ – као и у манастиру у Каћу – понети стеченим утисцима и овде су запевали, отпојали неколико познатих опуса православне литургије.

Калазлије су се тешка срца опростили и од манастира у Ковиљу, подигнутог у част Св. арханђела Михаила и Гаврила, споменика културе од изузетног значаја.

Фолклораши из Мађарске имали су намеру да посете и Чварак фест у Каћу, међутим, због невремена које је владало, овом приликом одустали су од посете, учешћа на међународној манифестацији, која промовише један од најпознатијих гастрономских производа.

Све у свему, чланови калашког Културно-уметничког друштва „Рузмарин“ пуни утисака, срећни и задовољни су стигли кући са тродневног гостовања у Србији, а учешће на међународном фолклорном фестивалу материјално су подржали Уред премијера и Фонд „Бетлен Габор“.

П. М.

Програми Српске самоуправе 19. кварта

Очување српског идентитета и српске традиције

Српска самоуправа Кишпешт, са председником Бориславом Русом и члановима Игором Русом и др Аном Кучером, једна је од најактивнијих у Будимпешти, а и у свом кварту. У октобру и новембру организовала је неколико манифестација, које су све биле одлично посећене.

На октобарској традиционалној манифестацији под називом „Вече народности“, одржаној 13. октобра, све народности 19. кварта наступиле су са својим програмима. Србе је представило Културно-уметничко друштво „Табан“ које је извело игре из околине Баната и Шумадије. После културног програма, свака самоуправа је посетиоце послужила својим кулинарским специјалитетима. Тако је и Српска самоуправа имала свој сто са српским деликатесима. Уз ћевапе и гибаницу, Борислав Рус је и ове године послужио свој специјалитет, пасуљ пребрањак, а пила се ракија „Манастирка“ и вилањско вино. То је било једно пријатно вече, које је приказало тренутну ситуацију и положај народности у Кишпешту.

„Врло сам задовољан што ћемо и после предстојећих избора поново имати српску самоуправу у нашем кварту. Ми организујемо српске програме којима обезбеђујемо очување српског идентитета и српске традиције, али се укључујемо и у програме које организује наш квартал“, рекао је

Борислав Рус за наш лист. Једна од таквих манифестација је сарадња са побратимљеним градовима. Октобра 16, 17. и 18. одржана је Конференција представника побратимљених градова. Тема конференције је била „Координација са побратимљеним градовима 19. кварта“. Гости из Србије били су из Сомбора, такође из побратимљених градова у Пољској, Врбовца у Хрватској и ... у Румунији. Овога пута Бугари су били спречени да присуствују скупу. По речима Борислава Руса, сарадња са побратимљеним градовима је важна, јер је ово унијски пројекат, значи неговање сарадње како Мађарске са суседним земљама, тако и повезаност народности. Градоначелник 19. кварта, Петер Гајда, је посебно истакао да је сарадња са Сомбором и другим градовима и даље у перспективи и да ће финансијски да помогне да се она настави, оживи и унапреди. У питању су одржавање природи и размена ученика основних школа и гимназија, као и малишана из забавишта. Било је и предлога да се сарадња 19. кварта са побратимљеним градовима прошири

и на привредном и економском пољу, као и на пољу спорта и културе. Кишпешт, у оквиру мађарско-турских веза, сарађује и са Истамбулом, односно делом града по имену Пендик. Припадници српске народности 19. кварта су активни у свим активностима везаним за примање гостију из побратимљених градова. По речима Борислава Руса, он је више пута водио групе из Турске, Пољске, Бугарске и Србије на разгледање Будимпеште. Иначе бугарска и српска самоуправа су раније заједнички организовале посете Сомбору, Београду, Софији и

сници конференције.“ Гости су поздравили Борислав и Игор Рус, а током вечери, у овом интересантном информативно-забавном програму, представљени су музика, игре и народне ношње. Душан Вуковић, уметнички руководилац КУД-а „Табан“, представио је игре и области из којих потичу. Музичку илустрацију је дао хармоникаш Крунослав Агатић Кића, а парови су одиграли по једну игру из краја чију су ношњу приказивали. Софија Каплан је детаљно представила српске народне ношње са свим детаљима. Водитељи су говорили на

Пловдиву и побратимљеном граду Смољану. У оквиру представљања народносне традиције, Српска самоуправа 19. кварта је, уз сарадњу са КУД-ом „Табан“, организовала „Српско вече“, које је заинтересовало велики број гледалаца, а гости су били и уче-

оба језика. На крају програма повело се велико заједничко коло у коме су играли и фолклораша и посетиоци. Овај програм је остварен од средстава 19. кварта и Фондације „Бетлен Габор“.

К. П.

Искрена жеља и потрага за добром причом

„Важно је што се млади људи интересују и добро је што је било пуно питања, сугестија, дилема . Дакле, постоји оно зрнце интересовања које ови млади људи имају што је веома потребно да би се неко бавио овим послом“.

У школи медијске писмености коју организује „ВАРОШ РТВ-а“ упркос суровој природи позне јесени, 17. и 18. новембра у галерији Круг у Текелијауму, одржана су вишесатна завршна предавања.

Међу предавачима су се нашла позната лица новинарске професије српског јавног сервиса, надалеко познати новинар Радио Телевизије Србије Тони Бедалов, као и новинар и уредник Радио Телевизије Војводине Игор Дамјанић, а од самог почетка један од предавача је Миленко Радић, чији глас и емисије су свима познати који слушају радио емисију на српском језику Мађарског јавног сервиса. Сви они су искусни новинари из различитих новинарских области, како жанровски, а тако и географски, који су на професионалан и интересантан начин упознали полазнике ове школе са основама новинарске професије.

Дводневна предавања завршног семинара отпочела су детаљним истраживањем различитих жанрова новинарства, упознавањем са предностима и манама извештавања са терена у којима су могући непланирани догађаји где долази до изражаја новинарева способност. Остварен у журналистици и богат вишедеценијским искуством, Игор Дамјанић био је предан ученицима, посвећен мисији да објективно опише своју професију и стави акценат на значај радозналости, елоквенције и свестраности у раду с медијима. Трочасовно дружење с Игором наставило се и следећег дана, уз појачање колега са Радио телевизије Србије и Радио Печуја.

Наредног дана Јаков Иваница, Тајана Дамњановић, Павле Ковачевић, Јана Шошић, Јегор Лазић, Лазар Ђурић, Урош Анђелић и Богдан Маркез дочекали су своје предаваче жељни за даља усавршавања.

Присутне је најпре поздравила Дијана Ђурић, главна и одговорна уредница Варош РТВ-а, иначе покретач ове школе за младе, која је нагласила колико је важно да се млади обуче за рад у медијама, поготово ако су ван своје матице. Овом школом подстиче се вежбање српског језика и говора. Обавестила је присутне да ће завршне часове камере и значају светла при изради телевизијских прилога одржати Ђорђе Шибалин, дугогодишњи сарадник „Српског екрана“ и добитник више награда у области документарног филма.

Посебно је захвалила предавачима, врхунским новинарима и сниматељима који су својим учешћем подржали ову школу за будуће новинаре, сниматеље, па можда и будуће раднике у односима с јавношћу. Захвалила се Српском медијском центру, као и Фонду „Габор Бетлен“ који су подржали овај пројекат.

Новинар РТС-а, Тони Бедалов, уобличио је своје предавање опусом невероватно успешних новинарских задатака у различитим интересним сферама, и на тај начин научио будуће но-

винаре разним вештинама новинара у зависности од природе програма, његовог трајања и жанра. Господин Бедалов је кроз дискусију са ученицима говорио о својим почецима, о спремности и пожртвованости у корист квалитетно одрађеног посла и суштини истог, искреној жељи за добрим причањем приче.

Јаков и Тајана су имали прилику да интервјуишу великог новинара и тако замене улоге с професионалцем приликом чега им је он рекао:

„Ова школа коју организује Варош ТВ је изузетно важна за младе кадрове, за људе који хоће да се баве новинарским и медијским послом. Оно што сам говорио су моја искуства која сам покушао да пренесем на њих, и како да испоруче прилог који је занимљив и пун људских емоција. Важно је што се млади људи интересују и добро је што је било пуно питања, сугестија, дилема . Дакле, постоји оно зрнце интересовања које ови млади људи имају што је веома потребно да би се неко бавио овим послом“.

О радијском новинарству и уређивању емисија, као и о трансформацији радија услед нових технологија и правила осмишљавања концепције радио- емисије, говорио је Миленко Радић, познато лице, и још познатији глас, српске заједнице у Мађарској. Миленко је обогатио знање ученика у сфери радија, говоривши о правилном слагању прилога радијског програма и значају радија као аудио медија. Кроз дискусију је поменута и претња значају радија од стране новог аудио, ређе и аудиовизуелног формата – подкаста.

„Био сам изненађен са којим знањем учествују у свему и на који начин приступају овој теми. И мени је била част да говорим о радијским емисијама, да им објасним како функционише радијско новинарство и уопште

како треба професионално приступати овом послу. Имали смо и практичне вежбе у којима су били веома активни и сматрам да су у прву руку направили и прве кораке у овој професији . Чак и шта више у слободом разговору неки су рекли да озбиљно размишљају о томе да заиста постану новинари. Да нису овде само због хобија него су се уписали у ову школу пошто размишљају да се озбиљно баве новинарством што данас није лако“, рекао је Миленко Радић.

Часови су завршени како су и почели, значајним речима Игора Дамјанића. Сем представљања још примера успешних извештавања и проучавања њихових сегмената, полазницима школе је пружена прилика да симулирају студио и укључење са лица места. Практичан рад са професионалцем попут Игора научио је младе наде много чему, и надахнуо да се непрекидно унапређују и теже бољем.

„Најважнији савет би био да увек пратите и свој унутрашњи рад, да слушате савете старијих колега када замислите причу да кренете од почетка до краја. Није лако увек доћи до добре новинарске приче, али за то свакако постоји велико одрицање. Да не одустајете на првој препреци, јер информација која треба да стигне до гледалаца мора бити увек тачна, јасна, концизна и на крају крајева проверена. Према томе верујте у себе, јер само тако ћете доћи до оних жељених резултата које ће на крају крајева препознати гледаоци“, поручио је Игор Дамјановић.

Предавачи и полазници изразили су обострану жељу за поновним виђењем, надајући се да ће при следећем сусрету ученици бити још мноштво корака ближи својим учитељима. У касним поподневним часовима 18. новембра предавања су окончана лепим жељама и речима подршке за будуће пројекте.

Омладинску редакцију ВАРОШ РТВ-а чека још неколицина усавршавања у монтажи садржаја, након чега ће бити свечана додела диплома првој генерацији ове школе.

Јана Шошић

Поклоничко путовање у Бујарску

АКТИВНОСТИ

Духовне и природне лепоте одушевиле поклонице

Једна од главних активности Српске самоуправе у Будимпешти је организовање поклоничких путовања. Као и ранијих година и овогодишње путовање је било веома садржајно.

На овом путовању нагласак је стављен на посету манастирима из раног средњег века у Србији и Бугарској и пратећи духовни доживљај. Уз то, наравно нису изостајале природне лепоте обе земље, култура, културни и историјски споменици, посета главним градовима, Београду и Софији. Осећаји које су поклоници доживели почели су у сремским манастирима Крушедолу и Ковиљу, а наставили се на повратку посетом манастира Раванице и манастира Манасије. На жалост ова лепа искустваса нама

значајних Срба, међу њима породица Ђорђа Бранковића, два патријарха Српске православне цркве, Арсеније III Чарнојевић и Арсеније IV Јовановић Шакабента, као и краљ Милан Обреновић. Манастир Ковиљ налази се поред села Ковиља, родног места српског песника Лазе Костића. Подигнут је у част Светих арханђела Михаила и Гаврила. Поседује велико културно благо, сачувано је доста слика, укључујући и сликарске радове Уроша Предића, иконе различитих вредности и библиотеку са вредним књигама и ру-

није поделио ни један свештеник из Мађарске", рекао је Борислав Рус, председник будимпештанске Српске самоуправе, за наш лист.

Путовање је почело 25. септембра у раним јутарњим часовима. За 26 ходочасника, прво одредиште су била два манастира на Фрушкој Гори. Манастир Крушедол је један од најзначајнијих Фрушкогорских манастира и задужбина је Бранковића, породице последњих српских деспота. Има велику историјско-културну улогу, велико богатство ризнице, чувени иконостас и живопис. Крушедол се састоји од две целине, мушког и женског манастира са две цркве. У Крушедолу леже посмртниостаци многобројних

кописима. Манастир Ковиљ се убраја уједан од најројнијих мушких манастира Српске православне цркве. Након посете Фрушкогорским манастирима поклоници су се запутили директно у Софију, где су провели три дана. Посетили су стару престојницу Велико Трново (Велико Тарново) где је преминуо Свети Сава и сахрањен у Царској цркви 40 великомученика, једној од највећих бугарских светиња. Разгледали су Верушу, затим Асеновград, основан као трачко насеље, данас град бројних цркава, званим Мали Јерусалим, познатом по квалитетним винима и по бројним продавницама венчаница. Затим Софијску Свету Гору, једну од Хиландарских метоха, Ца-

СРПСКО - МАЂАРСКЕ КОЊИЧКЕ ТРКЕ У БУДИМПЕШТИ

Новембра 11, на Дан помирења, на Хиподрому (Kincsem Park) у Будимпешти, одржане су Трке пријатељства, српско-мађарске коњичке и касачке трке ТУРФ, трке помирења поводом 105. годишњице од завршетка Великог рата. МанIFESTацији су присуствовали Срби из Мађарске, Борислав Рус, председник Српске самоуправе у Будимпешти и потпредседник Пера Ласић, као и војни аташе у Будимпешти, изасланик Министарства одбране Србије, потпуковник предраг Зељковић. Из Србије је био велики број учесника, а инересантно је да многи од њих одгајају своје коње на просторима Мађарске. Највећа је била суботичка трка. Због велике кише посетиоци су гледали трке из затвореног простора. Борислав Рус се посебно захваљује организаторима Урошу Поповићу и др Атили Балогу.

ревац, средњовековно упориште са дворцем на истоименом брду у Великом Трнову; цркву Бојану, на периферији Софије, изузетан примерак византијске архитектуре, славну по фрескама из 13. века, које представљају јединствена достигнућа бугарске средњовековне културе; катедралу Свете Недеље где се од 1460. године до данас чувају мошти Светог краља Милутина; манастир Рилу, највећи и најславнији православни манастир у Бугарској, који је основао Свети Иван Рилски у 10. веку, познат по својим чудесима којима је успео да придобије многе вернике, импозантна грађевина, архитектонски споменик, пример бугарске ренесансе на прелазу из 18. у 19. век; Пловдив, други по величини бугарски град и његов Стари град, уметничку четврт и антички театар. Петог дана путовања су кренули за Београд и успут посетили манастире Раваницу и Манасију. Раваницу је сазидао Свети кнез Лазар у 14. веку, са

њеном црквом Вазнесења. Срби су у Великим Сеобама донели његове мошти у Сентандреју, а касније су враћене у Раваницу. Манастир Манасија је најважнија грађевина која припада Моравској школи и задужбина је деспота Стефана Лазаревића, саграђен почетком 15. века. Данас је мушки манастир. Живопис Манасије спада у ред највећих домета српског средњовековног сликарства. Последњу ноћ поклоници су провели у главном граду матице. Сутрадан су у Београду посетили храм Светог Саве, Калемегдан, цркву Ружицу, обишли простор где се одиграла велика битка 1456. године, положили венац код споменика Јанку Сибинјанину (Јаношу Хуњадију) на обали Дунава у Земуну, посетили Гардош и доживели земунску атмосферу. После пошачке туре Београдом кренули су према Будимпешти. Део трошкова да се оствари ово путовање обезбеђено је из Фондације „Бетлен Габор“

Катарина Павловић Бачи

АКТИВНОСТИ СРПСКЕ САМОУПРАВЕ У БУДИМПЕШТИ

Пештанска Српска самоуправа је препрошле недеље имала седницу, на којој су донели низ одлука које се тичу финансијског пословања, модификовала је статут у складу са најновијим променама финансијског пословања и питања самоуправа појединих народности. Донете су одлуке о програмима: следи обележавање 150. годишњице уједињења Пеште, Будима и Старог Будима, обележавање Дана Будимпеште. Српска самоуправа у Будимпешти ће учествовати у неким сегментима обележавања. У Архиву Будимпеште, 8. децембра се одржава један скуп у организацији Српског института са будимпештанском самоуправом, а 9. децембра брод „Сеобе“ иде на кружно путовање у Сентандреју поводом традиционалног сећања на Велику сеобу Срба. Јавна седница ће да се одржи 6. децембра. Самоуправа је била присутна на једномесечној манифестацији Дани српске културе.

НЕБЕН

Упознавање са светом преводаштва

По нашем мишљењу, изучавање превода било је јако занимљиво. Имали смо јединствену прилику да проникнемо у свет преводаштва и хуманистичке науке превођења

Током октобра месеца Маја Матић, Тиа Малогајски, Никола Богдан, Стефан Толић и потписник ових редова, ученици 12/а разреда Српске гимназије „Никола Тесла“ у Будимпешти, имали смо част, да присуствујемо једној веома занимљивој приредби, где смо имали задатак да упоредимо поједине преводе одређеног сонета Вилема Шекспира, најзначајнијег енглеског, уједно и светског драмског писца и песника. Манифестација је била одржана у поподневним часовима 11. октобра на Универзитету ЕЛТЕ, у згради Међуниверзитетског француског центра. Главни организатор овог интересантног догађаја била је преводац Моника Мештерхази, која је уједно песникиња и добитник награде „Атила Јожеф“.

За предмет анализе био је одабран један сонет, пошто је ова форма и врста песме најпогоднија за изучавање. Тако је овом приликом изабран Шекспиров 11. сонет, писан на енглеском језику, како би сви могли да разумеју оригиналан текст. Пошто је представ-

ник групе организатора био лав, тако нимало није случајно што је од укупно 154 Шекспирова сонета одабран управо поменути 11. сонет. Наиме, мотив лава се одмах у првом стиху јавља у наведеном сонету. Песму смо добили на оригиналном енглеском језику, на мађарском језику и чак две варијанте превода на српском језику.

Свака група је имала једног вођу, који заправо ради преводе на одређеним језицима. Тако смо имали част да радимо заједно са Емеше Рајсли која преводи и на српски језик. Што се тиче Шекспирове песме, добили смо преводе српског песника Стевана Раичковића и хрватског преводиоца Мате Мараса. Поред основних ствари што смо успели да закључимо у вези са формом песме, Емеше Рајсли нам је обратила пажњу и на то, који је род користио песник. Док је у мађарском то немогуће установити, у српском преводу се тачно види да се Шекспир обраћа мушкој особи.

Осим нас, на овој манифестацији су присуствовали и гимназијалци који су се бавили преводима на друге стра-

не језике. Они су успели да нам прикажу занимљивости које се налазе у њиховим преводима на немачки, француски, мађарски и италијански језик. Претпоставило се, да је немачки превод најтачнији због сличности два германска језика: енглеског и немачког. Међутим, преводиоци форму нису могли да одрже због дужине немачких речи. Енглеска група је требало да проучава мађарски превод. Наиме, они су добили чак три различита превода. Француска група је приметила, како се мотив „моја љубав“ јавља са употребом више синонима у истом

преводу, док је италијанска група уочила да је сонет највише разумела она особа, која говори и латински.

По нашем мишљењу, изучавање превода било је јако занимљиво. Имали смо јединствену прилику да проникнемо у свет преводаштва и хуманистичке науке превођења, и то током једног предвечерја. Сазнали смо много нових начина проучавања једног текста, а уједно смо схватили и то да поред песника треба да се боље поштује и особа која се бави стручним превођењем књижевног дела.

Ангелики Иванов, 12/а

КУЛТУРА

Месец, српске културе у Мађарској

Представа о патријарху Павлу гостовала у Сантову

Усклопу „Српских дана – Месеца српске културе у Мађарској“, у организацији Епархије будимске и Сантовачке српске православне црквене општине, 29. октобра у Сантову је гостовала Српско позориште у Мађарској.

Наша театарска дружина, том приликом, у Дому српске заједнице у поменутом бачванском насељу извела је дуо драму „Патријарх Павле – бити човек међу људима и нељудима“, по тексту Јована Јањића, а у режији Милана Руса, директора Српског позоришта у Мађарској, који се такође појавио на гостовању главних актера

комада, глумца Милана Малбаше и Александра Дунића.

Треба рећи да је пред сам почетак представе у месном српском православном храму – као увертиру у комад – вечерње служио протонамесник Јован Бибић, парох сантовачки.

Потом су сви прешли у центар месних Срба где је била изведена представа са којом су били сви одушевљени, наиме, она је била „прожета управо оним речима патријарха Павла које најјасније оцртавају његов животни пут и пут на који је он упућивао људе којима је служио, којима је био духовни пастир.“

Поред тога, на уметнички начин, била су изречена његова сведочења о неким битним догађајима, која буде емоције и подстичу размишљање о времену и приликама кроз која је пролазио српски народ у нашој блиској прошлости. Нису изостале ни поучне, духовите мисли 44. врховног поглавара Српске православне цркве, који је својим ликом, делом још за живота изградио светачки лик, један посебан статус у душама људи, српских православних верника који су га познавали, ценили, волели. Као свог духовног вођу!

Било како било, захваљујући дуо

драми и изванредној глумачкој бравури Милана Малбаше и Александра Дунића, Сантовчани су још једанпут добили непроцењив духовни дар од патријарха Павла! Мудре поруке, међу њима и путоказ који гласи: „Љубав је највиша врлина. Све што човек дели са другима смањује се, осим љубави. Што је више дајете, више је имате.“

Нема сумње да ће и сантовачки Срби препричавати и преносити духовну оставштину блаженопочившег патријарха Павла, којег је још за живота верни народ српски сматрао живим свецем.

П. М.

SRПСКА САМОУПРАВА
ИЗ СЕГЕДИНА
ОРГАНИЗУЈЕ

Српски бал

СУБОТА
НОВЕМБАР 25 2023
19 ЧАСОВА

Свети Галери Форум, улица Дорожна бр.4 (задњи улаз) у Сегедину

Српски бал биће богатији за културно-уметнички програм који ће извести деца из Српске школе "Никола Тесла" из Сегедина, а Оркестар „Село“ има задужење за наше расположење.

Улазница са вечером: 9.000Фт! по особи!
Места су ограничена!
С љубављу очекујемо Вашу пријаву до 15. новембра 2023. године.

Капе се могу купити у секретаријату школе у улици Штефанова бр.7 и
издатим бројевима 7 и 19 часова
улица Калаша 3, Сегедин-просторија Српске самоуправе.

Контакт:
+36 20 976 6826 +36 30 412 8307 +36 30 290 2330

MEGYESELEKCIÓ ÉS MEGYEI BIZOTTSÁG
TAMOGATÁSAKAL

ORGANIZATOR: SRПСКА САМОУПРАВА 10. KVARTA

ALEKSANDAR PETROVIĆ NEMANJA NIKOLIĆ

NEDA NIKOLIĆ TRIO

KONCERT

SUBOTA
25. NOVEMBER 2023.
19:00

TÖKÖLYANUM / TEKELIJANUM

1053 BUDAPEST, VERES PÁLNÉ U. 17.

ULAZ SLOBODAN!
INFO: +36 20 523 12 91

ИНФО

КОШТАНА

ЖЕНА СУДБИНЕ • СУДБИНА ЖЕНЕ

ЛЕНА ЕМБЕР МИРКО МИТАР КРКЕЉИЋ ЗОРИЦА ЈУРКОВИЋ

ВЕЉКО КРУЉ БИЉАНА САБО ДЕЈАН ДУЈАКОВ ЕРМИНИР ТОРЂЕВ ТИБОР ЕМБЕР РАТКО КРАЉЕВИЋ КАТАЦИ ШОКАЦ БРАНКА ТООЉЪ БОЈАН МИШЉЕЊЕВИЋ

РАСКО ГЕНЕВ БАДЈАН НАДА КРАЌС АЛМАШЦ ТИБОР ЕМБЕР КАТАРИНА БАБИ ТИБОР ПРГАИ БОГДАН САБО НОЕМИ БОРЂЕЉ КОТОРЧЕВИЋ

5. Balkán Fesztivál

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTERIUM Külgazdasági és Külügyminisztérium

MIROSLAV ILIĆ Live Concert

19.00 27. 12. 2023.
Ulaz od: 18.00

Ресућ „Expo Center”
Kolo do zore Megyeri улица 72.
svira Оркестар Баранја
Meditеранска гастрoномја

Organizator:
Fővédnökök: Dr. Hoppál Péter kormánybiztos Péterffy Attila Pécs MJV Polgármestere

Ulaзница се могу купити unaprijed:
Tix.hu Knjizara Lira-Móra u robnjoj kući Arkád Baja Tourinform Mohacs Tourinform Prije koncerta na licu mjesta!

Допуна изјаве Љубомира Алексова са седнице Одбора за народности

У прошлом броју објављен је чланак са изјавом Љубомира Алексова, представника Срба у Парламенту Мађарске, везаног за извештај заменика премијера др Жолта Шемјена. Једна од тема седнице била је и проблематика око калашког црквеног плаца и тренутна дешавања. Отац Зоран Живић, калашки парох, желео је да изјаву, да би детаљније упознао читаоце са овом проблематиком. Сазнали смо да је Самоуправа Калаза долнела нови Урбанистички план, по коме је земљиште у центру места, на Сентандрејском путу, које припада Црквеној општини, овим планом предвиђено за парк на коме би била дозвољена градња на плацу величине од нешто више од једног хектара, на само 2 посто површине. У конкретном случају то износи 200 квадратних метара. На овај начин је плац, вредности 2 милиона евра, тотално комерцијално обезвређен. "Мислим да је ово административна пљачка. Самоуправа има власт и могућност да то наше земљиште обезвреди, а имали смо и купце и оне који су хтели да земљиште изнајме. Због тога је Калашка прохија, заједно са Епархијом будимпешком портажила некога ко би могао да помогне", ојаснио је отац Живић.

К. П.

Срдачно вас позивамо на премијеру представе Српског позоришта у Мађарској и Културног центра „Српски венац”

„Коштана”

Дођите с нама на путовање у душу Коштана, Миткета и Вас самих!

2. децембар 2023.
од 19 часова

Цена улазнице:
3500 форинти

Адреса:
1065 Budapest
Nagymező utca 49.

Новосенђиванска Српска народносна самоуправа
срдачно Вас позива на промоцију књије

„У СЛУЖБИ ЦРКВИ И НАРОДУ”

24. новембар у 18 час.

Свечан сала
Локалне самоуправе Новог Сентивана
Адреса је: Главна улица брј 7 – Fő utca 7.

SRПСКЕ НАРОДНЕ НОВИНЕ СРБСКЕ НАРОДНЕ НОВИНЕ. www.snnovine.com

SRПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ – Лист Срба у Мађарској ✦ Издавач: Српски медијски центар (ДОО-КФТ) ✦ За издавача: Радојка Фиљаковић ✦ Главни одговорни уредник: др Драган Јаковљевић ✦ Вршилац дужности главног одговорног уредника: др Предраг Мандић ✦ Финансијер: Кабинет мађарског премијера (Miniszterelnökség) и Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. ✦ Фоторепортер: Иван Јакшић ✦ Седиште редакције: Falk Miksa u. 3, 1055 Budapest ✦ Поштанска адреса: Szerb Országos Önkormányzat, Szerb Hetilap, Falk Miksa u. 3, 1055 Budapest ✦ Контакт: srpskenedeljenovine@gmail.com Web: www.snnovine.com ✦ Графички прелом листа: Тибор Фуксел ✦ За штампању: Szedéstűköt Bt. Ференц Ибшо ✦ Текстуралне прилоге и фотографије примамо искључиво у електронској форми. Уредништво задржава право лекторске обраде и скраћивања текстова у складу са расположивим новинским простором. ✦ SRПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ су 2013. године награђене угледним друштвеним признањем – ВЕЛИКОМ ПЛАКЕТОМ УДРУЖЕЊА КЊИЖЕВНИКА СРБИЈЕ, за објективно и правовремено информисање, неговање српског језика и ћирилице и јачање веза српске заједнице у Мађарској са матичном државом Србијом и Удружењем књижевника Србије. ✦ HU ISSN 2061-0238

Слава Свети Лука окупио неочекивани број верника

„Његово јеванђеље читамо недељама и празницима. Писао је, дакле, јеванђеље, али је у то време био и чувени и велики доктор, који је лечио људе.“

У малом барањском насељу Мађарбоји 31. октобра, на сам дан црквеног празника, достојно је прослављена храмовна слава „Св. апостол и јеванђелист Лука“.

Иако се на самом почетку свете литургије чинило да ће у друштву малобројних мађарбојских Срба мало њих празновати заштитника светог храма, саграђеног 1814. године, како је време одмицало, тако су постепено пристизали верници како из хрватског, тако и мађарског дела Барање.

У присуству парохијана и парохијанки свету литургију служили су протонамесник Јован Бибић, парох сантовачки, јереј Милан Ерић, парох печујски, администратор мађарбојске парохије и протођакон Андраш Штријк.

У склопу празничног богослужења свечану славску проповед одр-

жао је јереј Милан Ерић, администратор мађарбојске парохије који је говорећи о светом апостолу и јеванђелисти Луки, између осталог, рекао следеће: „Његово јеванђеље читамо недељама и празницима. Писао је, дакле, јеванђеље, али је у то време био и чувени и велики доктор, који је лечио људе и телесно, али што је још битније и духовно оболеле! Лечио је чак и животиње. Свети Лука је поред тога био и велики иконописац. Прву икону о Пресветој Мајци Богородици је насликао управо Св. Лука, који је у Њу гледао као своју Мајку! Због тога се и сматра оснивачем хришћанског иконописа. [...] Помолимо се Св. Луки, јер ће нам он помоћи у свим нашим незгодама!“

Након свечане беседе о. Ерића, уследио је свечани чин резања славског колача и благосиљања кољива.

Кумовала је Зорица Степанов из Мохача, која је цркви даривала једну предивну палионицу свећа а за сле-

не потврдила је да малобројни Срби у Мађарбоји верно и одано чувају своје славске обичаје а овогоди-

дећу годину кумства су се примили Вера Вуковић-Рот, председница Мађарбојске српске самоуправе и Јован Вилић из Болмана, Републике Хрватске.

шње, достојно празновање заштитника светиње, суфинансирала је Самоуправа Срба у Мађарској.

Предраг Мандић

Окончањем свете литургије, у светом храму, уследило је пригодно полслужење а дружење парохијана и парохијански настављено је у Дому српске заједнице у Мађарбоји где је уприличен агапе. Штавише, за време трпезе љубави зачула се и музика: засвирали су млади свирци из Мохача, предвођени хармоникашом Марком Челинцем, који су се и у наставку славља побринули за добру, пријатну атмосферу која је потрајала до касно поподневних сати.

Прослава храмовне славе Светог Луке у Мађарбоји и ове годи-

Новосентиванска Српска народносна самоуправа
срдечно вас позива на промоцију књије

„У СЛУЖБИ ЦРКВИ И НАРОДУ“
24. новембра 2023. од 18.00 часова

Свечана сала Локалне самоуправе
Новог Сентивана

Адреса: Главна улица бр. 7 (Fő utca 7)

У СЛУЖБИ ЦРКВИ И НАРОДУ
Az egyház és a nép szolgálatában

